

## Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Khall 28.08.2023 § 191

Valmistelija maankäyttöpäällikö Teka Paulos

Khall 29.03.2021 § 80

Hautakangas Wind Oy on tehnyt kaavoitusaloitteen Haapaveden kaupungille yleiskaavan laatimisesta Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston alueelle. Hautakangas Wind Oy lupautuu korvaamaan kaikki kaavoittamisesta aiheutuvat kustannukset. Alustavan hankealueen pinta-ala on noin 4 225 ha, josta noin 1 485 ha sijoittuu Haapaveden kaupungin alueelle kunnan lounaisrajalla. Hanketoimijan aloite ei koske Oulaisten kunnan alueelle sijoittuvaa hankealuetta. Kaavoitusaloitteen mukaan Hautakangas Wind Oy hallinnoi ja toimii projektin johtajana hankkeessa. Yritys esittää hakemuksessaan, että käynnistettävä yleiskaava laaditaan Maankäyttö- ja rakennuslain rakentamista ohjaavana kaavana MRL §77a-c mukaisesti.

Kaavoitusaloite ja sen liitteet ovat kokousasian oheismateriaaleina. Hanketoimija esittää FCG Finnish Consulting Group Oy:tä kaavanlaadinnan konsultiksi.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. käynnistää Rahkola-Hautakankaan tuulipuiston kaavoituksen.
2. hyväksyä Hautakangas Wind Oy:n esittämän FCG Finnish Consulting Group Oy:n kaavoituskonsultiksi

Käsittely:

Merkittiin, että asiantuntijoina kuultiin (etänä)

Harjula Heli OX2 (projektipäällikkö)

Nina Alaiso OX2 (maankäyttöpäällikkö)

Juha Parviainen OX2 (projektipäällikkö)

Kristiina Salomaa FCG (kaavoitusmenettelyn projektipäällikkö, vastaava kaavanlaatija)

Leila Väyrynen FCG (YVA projektipäällikkö)

Paulos Teka Haapaveden kaupunki (maankäyttöpäällikkö)

Merkittiin, että asiantuntijat poistuivat kokouksesta ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa klo.15.59.

Päätös:

1. Hyväksyttiin.

2. Hyväksyttiin.

Khall 21.06.2021 § 169

Valm: (Maankäyttöpäällikkö)

Hautakangas Wind Oy ja Haapaveden kaupunki ovat tehneet

kaavoitus sopimuksen tuulivoimapuiston kaavan laatimisesta. Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston YVA:sta ja kaavahankkeesta on pidetty ennakkoneuvottelu 15.3.2021. Hankkeen YVA:n seurantaryhmä on kokoontunut ensimmäisen kerran 10.6.2021.

Kaavoitus konsultti FCG suunnittelu ja tekniikka on laatinut osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman eli OAS:n, joka on Maankäyttö- ja rakennuslain 8. luvun, § 63 mukainen suunnitelma osallistumisen- ja vuorovaikutuksen menettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Suunnitelmassa on esitetty seuraavat keskeiset ratkaisut. Hankkeen vaikutusten arviointi painottuu muun muassa sen yhteisvaikutuksiin Puutionsaaren tuulivoimahankkeen kanssa, sekä sen vaikutuksiin maisemaan, luontoon. Hanketta varten on tarkoitus toteuttaa yhteinen 400 kV:n sähkönsiirtolinja VSB Energy Suomi Oy:n Puutionsaaren tuulivoimapuiston hankealueen kanssa. Lisäksi suunnitelmassa on määritelty, ketkä ovat osallisia kaavan valmistelussa. Kansalaisten ja organisaatioiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia parannetaan rytmittämällä kaavan ja YVA-menettelyn nähtävilläolot ja palautepyynnöt samanaikaisiksi.

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana tullaan järjestämään yleisötilaisuus, missä kuntalaisille ja muille kiinnostuneille annetaan mahdollisuus osallistumiseen ja vuorovaikutukseen hankkeen YVA:n ja kaavan valmistelussa.

Valmisteluaineistot ovat oheisaineistoina ja saatavilla Haapaveden kaupungin verkkosivuilla osoitteessa:  
[www.haapavesi.fi/rahkola-hautakankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava](http://www.haapavesi.fi/rahkola-hautakankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava)

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus:

1. hyväksyy osaltaan laaditun osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman
2. asettaa ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman sisältävän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkisesti nähtäville ja järjestää yleisötilaisuuden
3. Nähtävilläoloaikana osallisilla ja muilla kansalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä asiakirjassa esitetyistä osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmistä.

Käsittely:

Merkittiin, että asiantuntijoina kuultiin:

Kristina Salomaa, Projektijohtaja, FCG Finnish Consulting Group Oy, maankäyttöpäällikkö Paulos Teka ja tekninen johtaja Teemu Niemimäki.

Keskustelun aikana kaupunginjohtaja antoi muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus:

1. hyväksyy osaltaan laaditun osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman
2. asettaa osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman

julkisesti nähtäville ja järjestää yleisötilaisuuden

3. nähtävillä oloaikana osallisilla ja muilla kansalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä asiakirjassa esitetyistä osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmistä.

Keskustelun aikana jäsen Taimi Maliniemi antoi kaupunginjohtajan muutetusta päätösehdotuksesta poikkeavan esityksen:

Kaupunginhallitus ei hyväksy tätä tuulivoimahanketta, koska voimat tulevat liian lähelle asutusta.

Maliniemen esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu ehdotus:

Kaupunginhallitus:

1. hyväksyy osaltaan laaditun osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman
2. asettaa osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkisesti nähtäville ja järjestää yleisötilaisuuden
3. nähtävillä oloaikana osallisilla ja muilla kansalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä asiakirjassa esitetyistä osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmistä.

Maliniemi jätti päätöksestä eriävän mielipiteensä. Eriävä mielipide liitetään pöytäkirjaan.

---

Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston yleiskaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma eli OAS on asetettu nähtäville MRL:n 62 §:n perusteella ja MRA:n 30 §:n mukaisesti 5.8.-3.9.2021. Kuntalaisille ja osallisille on varattu mahdollisuus esittää mielipiteensä OAS:sta kaava prosessin valmistelun aikana. Kaavahankkeesta on pidetty viranomaisneuvottelu 26.1.2023. Kaavoituskonsultti FCG Finnish Consulting Group on laatinut kaavaluonnoksen valmisteluaineistot.

Luonnoksessa on esitetty seuraavat keskeiset ratkaisut:

- Kaava on oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena. Voimaloiden sijainti on esitetty tv-alueilla ohjeellisesti.
- Kaavassa on annettu merkintöihin ja määräyksiin liittyviä tarkentavia tietoja.
- Kaavassa on esitetty kaksi vaihtoehtoista kaavaluonnosta, jotka eroavat toisistaan voimaloiden lukumäärän ja kaava-alueen laajuuden suhteen. Laajemmassa vaihtoehdossa VE1 on 13 voimalaa ja suppeammassa VE2 11 voimalaa.
- Valtaosa kaava-alueesta on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi (M-1). Sähköaseman paikka on osoitettu ohjeellisella EN-aluerajauksella. Uudet huoltotiet ja voimaloita yhdistävät maakaapelit on esitetty ohjeellisesti.
- Tuulivoimaloita saa rakentaa kaavaan rajatuille tv-alueille. Voimaloiden tulee mahtua näiden aluerajausten sisään. Voimaloiden suurin sallittu korkeus ja lukumäärä on määritelty.
- Muinaisjäännökset ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet on merkitty kaavaan.
- Hanketta varten on tarkoitus toteuttaa yhteinen 400 kV:n sähkönsiirtolinja VSB Energy Suomi Oy:n Puutionsaaren tuulivoimapuiston hankealueen kanssa.

Luonnoksen nähtävilläolon aikana tullaan järjestämään yleisötilaisuus, missä kuntalaisille ja muille kiinnostuneille annetaan mahdollisuus osallistumiseen ja vuorovaikutukseen hankkeen kaavan valmistelussa.

Valmisteluaineistot ovat oheisaineistoina ja saatavilla Haapaveden kaupungin verkkosivuilla osoitteessa: [www.haapavesi.fi/rahkola-hautakankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava](http://www.haapavesi.fi/rahkola-hautakankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava)

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Esittelijä                                 | kaupunginjohtaja Hinno Kimmo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Päätösehdotus                              | <p>Kaupunginhallitus:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. hyväksyy osaltaan laaditun yleiskaavan luonnoksen valmisteluaineiston</li><li>2. asettaa valmisteluaineiston julkisesti nähtäville pidettäväksi 30 päivän ajaksi ja järjestää yleisötilaisuuden</li><li>3. varaa osallisille mahdollisuuden esittää siitä mielipiteitä MRL:n 65 §:n perusteella ja MRA:n 19 §:n mukaisesti ja pyytää samalla siitä viranomaislausunnot.</li></ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Käsittely                                  | <p>Merkittiin, että asiantuntijoina kuultiin (etäyhteydellä):<br/>Heli Harjula OX2 (projektipäällikkö)<br/>Leila Väyrynen FCG (YVA projektipäällikkö)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Päätös                                     | <ol style="list-style-type: none"><li>1. Hyväksyttiin.</li><li>2. Hyväksyttiin.</li><li>3. Hyväksyttiin.</li></ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Khall 29.04.2025 § 87<br>411/10.02.02/2023 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Valmistelija                               | <p>ympäristötarkastaja Teka Paulos</p> <p>OX2 Finland Oy suunnittelee Rahkola-Hautakankaan alueelle tuulivoimapuistoa Haapaveden kaupungin ja Oulaisten kaupungin alueille. Hankkeen tarkoituksena on tuottaa sähköä valtakunnalliseen sähköverkkoon. Suunniteltu kokonaisteho olisi noin 78–130 MW (Haapaveden osuus) ja arvioitu vuotuinen nettotuotanto noin 220–375 GWh. Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa hanke siten, että luonnonympäristön ominaispiirteet ja ympäristövaikutukset otetaan huomioon ja haitallisia vaikutuksia lievennetään.</p> <p>Hankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), jonka selostus on ollut nähtävillä 10.8.2023–9.10.2023. YVA-yhteysviranomaisena toiminut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut YVA-selostuksesta perustellun päätelmänsä 8.12.2023. Lisäksi hankkeesta on laadittu luonnonsuojelulain mukainen Natura-arviointi koskien Iso Honkaneva-Pieni Honkanevan Natura 2000 -aluetta. ELY-keskus antoi Natura-arvioinnista lausunnon 9.11.2023.</p> <p>Osayleiskaavan valmisteluaineisto ja Natura-arviointi olivat julkisesti nähtävillä 28.8.–9.10.2023. Valmisteluvaiheessa saatiin lausuntoja ja mielipiteitä. Saadusta palautteesta ja YVA:n perustellusta päätelmästä on laadittu koosteet vastineineen, jotka ovat kaavaselostuksen oheisaineistona.</p> <p>Saadun palautteen ja jatkosuunnittelun perusteella on laadittu Rahkola-Hautakankaan tuulivoima-alueen osayleiskaavaehdotus. Ehdotusvaiheessa Haapaveden kaupungin alueelle esitetään 13 tuulivoimalan paikkaa. Kaavaluonnokseen verrattuna voimaloiden sijainteja on muutettu muun muassa Natura-arvioinnista saadun palautteen</p> |

perusteella, jotta etäisyys Natura-alueeseen kasvaa. Lähin voimala sijoittuu ehdotuksessa noin 770 metrin etäisyydelle Natura-alueesta.

Kaavaehdotuksen mukaan suunnittelualue osoitetaan pääosin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1), jolle saa sijoittaa tuulivoimaloita erikseen merkityille alueille (tv). Kaavassa esitetään tuulivoimaloiden enimmäismäärä (13 kpl) ja suurin sallittu kokonaiskorkeus (300 m). Lisäksi kaavassa osoitetaan huoltotiet, maakaapelireitit ja ohjeellinen energiahuollon alue (sähköasema, akkuvarasto). Kaavamerkinnöin ja -määräyksiin pyritään varmistamaan luontoarvojen ja muinaisjäännösten huomioon ottaminen.

Kaavaselostuksen mukaan hankkeen vaikutuksia on arvioitu laajasti. Maankäytöllisesti hanke muuttaa paikallisesti metsätalousaluetta rakennetuksi alueeksi, mutta suurin osa alueesta säilyy nykyisessä käytössään. Maisemavaikutusten arvioidaan olevan merkittävimmät, erityisesti kumulatiivisten vaikutusten vuoksi yhdessä lähialueen muiden tuulipuistojen (Puutionsaari, Tuomiperä, Oulaisten puoleinen Hautakangas) kanssa. Melu- ja varjostusmallinnusten perusteella ohjearvojen ei arvioida ylittyvän asuin- tai lomarakennuksilla (varjostuksen osalta puuston suojavaikutus huomioiden). Vaikutukset luonnonympäristöön, kuten vesistöihin, kasvillisuuteen ja eläimistöön, on selvitetty ja niihin esitetään lievennystoimenpiteitä (esim. vesienkäsittelyrakenteet, Natura-etäisyydet, susireviirin ja metsäpeuran huomiointi). Hankkeella arvioidaan olevan myös myönteisiä vaikutuksia, kuten työllisyyttä ja verotuloja Haapaveden kaupungille. Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa on arvioitu erityisesti maiseman, luonnon monimuotoisuuden (mm. susi) ja liikenteen osalta.

Kaavahankkeen etenemiseksi osayleiskaavaehdotus tulee asettaa alueidenkäyttölain 65 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Nähtävilläolon aikana osallisilla on mahdollisuus jättää kirjallinen muistutus ehdotuksesta. Ehdotuksesta pyydetään myös lausunnot viranomaisilta ja muilta tarvittavilta tahoilta.

Rahkola-Hautakankaan tuulivoimaosayleiskaavan ehdotus ja kaavaselostus liitteineen ovat tämän kokousasian oheismateriaalina.

|               |                                                                                                                                                                                                        |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Esittelijä    | kaupunginjohtaja Jussila Esa                                                                                                                                                                           |
| Päätösehdotus | Kaupunginhallitus päättää asettaa Rahkola-Hautakankaan tuulivoimaosayleiskaavaehdotuksen, siihen liittyvine aineistoineen julkisesti nähtäville alueidenkäyttölain 65 §:n mukaisesti 30 päivän ajaksi. |
| Päätös        | Hyväksyttiin.                                                                                                                                                                                          |